

Határozatok Tára

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (hatodik tanács)

2014. október 2.*

„REACH — Valamely anyag regisztrálását terhelő díj — A mikro-, kis- és középvállalkozások számára biztosított kedvezmény — A vállalkozás méretére vonatkozó nyilatkozatban szereplő hiba — Igazgatási díjat kiszabó határozat — Arányosság”

A T-177/12. sz. ügyben,

a **Spraylat GmbH** (székhelye: Aachen [Németország], képviseli: K. Fischer ügyvéd)

felperesnek

az **Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA)** (képviselek: M. Heikkilä, A. Iber és C. Schultheiss, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: M. Kuschewsky ügyvéd)

alperes ellen,

támogatja:

az **Európai Bizottság** (képviselek kezdetben: D. Düsterhaus és E. Manhaeve, később: B. Eggers és M. Manhaeve, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó,

a felperesre kiszabott igazgatási díj összegét megállapító, az ECHA által 2012. február 21-én kiállított 10030371. számú számla megsemmisítése, és másodlagosan az ECHA 2012. február 15-i SME (2012) 1445 határozatának megsemmisítése iránti kérelem tárgyában, amely határozat megállapította, hogy a felperes nem tesz eleget a kisvállalkozások számára biztosított díjkedvezményben való részesülés feltételeinek, és igazgatási díjat szabott ki rá,

A TÖRVÉNYSZÉK (hatodik tanács),

tagjai: S. Frimodt Nielsen elnök, F. Dehousse (előadó) és A. M. Collins bírák,

hivatalvezető: J. Palacio González főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2014. május 14-i tárgyalásra,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: német.

Ítéletet

A jogvita előzményei

- 1 2010. november 29-én a Törökországban letelepedett Spraylat Boya Sanayi ve Ticaret Sirketi társaság (a továbbiakban: Spraylat Boya) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. december 18-i 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 396., 1. o.) alapján kérte valamely anyag regisztrálását.
- 2 Az érintett anyag regisztrálása céljából a Spraylat Boyát az 1907/2006 rendelet 8. cikkének rendelkezései alapján a felperes, a Spraylat GmbH képviselte. A regisztrálási eljárás során a felperes azt tüntette fel, hogy a Spraylat Boya a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló, 2003. május 3-i 2003/361/EK bizottsági ajánlás (HL L 124., 36. o.) értelmében vett „kisvállalkozás”. E nyilatkozat lehetővé tette számára, hogy valamennyi regisztrálási kérelem után az 1907/2006 rendelet 6. cikkének (4) bekezdése értelmében fizetendő díjból kedvezményben részesüljön. Ugyanezen rendelet 74. cikkének (1) bekezdése értelmében az említett díjat a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján az Európai Vegyianyag-ügynökség részére fizetendő díjakról szóló, 2008. április 16-i 340/2008/EK bizottsági rendelet (HL L 107., 6. o.) határozta meg. A 340/2008 rendelet I. melléklete tartalmazza az 1907/2006 rendelet 6. cikke szerint benyújtott regisztrálási kérelmek után fizetendő díjak összegét, valamint a mikro-, kis- és középvállalkozások számára biztosított kedvezményeket. Egyébiránt a 340/2008 rendelet 13. cikkének (4) bekezdése értelmében amennyiben a természetes vagy jogi személy, aki, illetve amely állítása szerint kedvezményes díjra vagy díjmentességre jogosult, nem tudja bizonyítani e jogosultságát, az Európai Vegyianyag-ügynökség kiveti a teljes díjat, továbbá az igazgatási díjat. E tekintetben az ECHA igazgatótanácsa 2010. november 12-én elfogadta a díjjal terhelt szolgáltatások osztályozásáról szóló MB/D/29/2010 határozatot. E határozat 2. cikkében és 1. táblázatában az szerepel, hogy a 340/2008 rendelet 13. cikkének (4) bekezdésében foglalt igazgatási díj 20 700 euró a nagyvállalkozásoknak, 14 500 euró a közepes vállalkozásoknak, 8300 euró a kisvállalkozásoknak és 2070 euró a mikrovállalkozásoknak.
- 3 2010. december 1-jén a felperes kifizette az ECHA által kiállított, 480 euróról szóló 10024214. sz. számlát. Ezen összeg a 340/2008 rendelet I. mellékletének a tényállás időpontjában alkalmazandó változata szerint az 1–10 tonna mennyiségi tartományba eső anyagok után a kisvállalkozások által közös benyújtás keretében fizetendő díjnak felelt meg.
- 4 2011. szeptember 27-én az ECHA kiválasztotta a felperest, mint azon vállalkozások egyikét, amelyek esetében a kis- vagy középvállalkozásra vonatkozó nyilatkozatot megvizsgálják. Ennek keretében a felperest felkérték meghatározott dokumentumok benyújtására.
- 5 Az ECHA és a felperes közötti dokumentum- és elektronikus levélváltást követően a felperes elismerte, hogy az eredeti, kisvállalkozásra vonatkozó nyilatkozata téves volt, és a Spraylat Boyát nagyvállalkozásként kellett volna bejelentenie, tekintettel az alkalmazandó kritériumokra és az önellenőrzésére. A felperes azt is jelezte, hogy kész megfizetni a nagyvállalkozásra alkalmazandó díjat.
- 6 2012. február 15-én az ECHA megküldte a felperesnek az SME (2012) 1445 határozatot (a továbbiakban: megtámadott határozat). E határozatban az ECHA tájékoztatta a felperest, hogy a Spraylat Boyát nagyvállalkozásnak kell tekinteni, és hogy ezt követően számlát fog a felperes számára kiállítani az eredetileg fizetett díj és a véglegesen fizetendő díj közötti különbségről, valamint a megfelelő igazgatási díj fizetéséről.

- 7 2012. február 21-én az ECHA kiállította az 10030371. sz. számlát 20 700 euró igazgatási díj megfizetésére vonatkozóan (a továbbiakban: megtámadott számla).
- 8 2012. március 7-én az ECHA kiállította a 10030369. sz. számlát 720 euróról, amely az eredetileg fizetett díj és a felperes által véglegesen fizetendő díj, azaz 1200 euró, közötti különbségnek felelt meg.

Az eljárás és a felek kérelmei

- 9 A Törvényszék Hivatalához 2012. április 20-án benyújtott keresetlevelével a felperes előterjesztette a jelen keresetet.
- 10 A Törvényszék elnöke 2012. május 15-i végzésével az ügyet a Törvényszék ötödik tanácsa elé utalta.
- 11 A Törvényszék ötödik tanácsának elnöke 2012. szeptember 4-i végzésével, a felek meghallgatását követően, engedélyezte a Bizottság beavatkozását az ECHA kérelmeinek támogatása végett.
- 12 A Törvényszék elnöke 2013. január 25-i határozatával a jelen ügyet a második tanács és új előadó bíró elé utalta.
- 13 Mivel a Törvényszék tanácsainak összetétele megváltozott, az előadó bírót a hatodik tanácshoz osztották be, következésképpen a jelen ügyet e tanács elé utalták.
- 14 Az előadó bíró jelentése alapján a Törvényszék (hatodik tanács) a szóbeli szakasz megnyitásáról határozott.
- 15 2014. április 2-én a Törvényszék, az eljárási szabályzatának 64. cikkében foglalt pervezető intézkedések keretében felhívta az ECHA-t, hogy válaszoljon bizonyos, a felperes által a válaszban előadott érvekre. Az ECHA a megszabott határidőn belül eleget tett ennek a felhívásnak.
- 16 A Törvényszék a 2014. május 14-én tartott tárgyaláson meghallgatta a felek szóbeli előterjesztéseit és a Törvényszék kérdéseire adott válaszaikat.
- 17 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:
- semmisítse meg a megtámadott számlát;
 - másodlagosan helyezze kívül a megtámadott határozatot;
 - az ECHA-t kötelezze a költségek viselésére.
- 18 Az ECHA azt kéri, hogy a Törvényszék:
- utasítsa el a keresetet, és tartsa fenn hatályában a megtámadott határozatot;
 - a felperest kötelezze a költségek viselésére.
- 19 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék utasítsa el a keresetet.

A jogkérdésről

- 20 A felperes keresetének alátámasztására öt jogalapra hivatkozik. Az első jogalap az 1907/2006 és a 340/2008 rendelet megsértésén alapul. A második jogalap az arányosság elvének megsértésén alapul. Harmadik jogalapjával a felperes az egyenlő bánásmód elvének megsértésére hivatkozik. Negyedik jogalapjával a felperes a jogbiztonság és a megfelelő ügyintézés elvének megsértésére hivatkozik. Az ötödik jogalap az ECHA-ra történő jogosulatlan hatáskör-átruházáson alapul.
- 21 Előzetesen meg kell állapítani, hogy kereseti kérelmeivel a felperes a megtámadott határozat és a megtámadott számla megsemmisítését kéri. Mivel a megtámadott határozat nem tartalmazta a felperes kötelezettségeinek összes alapvető elemét, különösen az igazgatási díjat, a jelen ügyben a megtámadott számla az a dokumentum, amelyben az ECHA részletesen megállapította a felperessel szembeni követelések összegét. Következésképpen a megtámadott számla a felperesnek sérelmet okozó aktus, és ezért az a Törvényszék előtt megsemmisítés iránti kereset tárgya lehet (lásd ebben az értelemben: Octapharma Pharmazeutika kontra EMA végzés, 2012. március 8., T-573/10, EU:T:2012:114, 45. pont).
- 22 Azt is előzetesen kell megállapítani, hogy az első, második, harmadik és negyedik jogalap keretében előadott érvekre tekintettel a felperes valójában az MB/D/29/2010 határozattal szemben jogellenességi kifogást emel, ahogy azt a tárgyalás során megerősítette. Az ECHA és a Bizottság ráadásul a tárgyaláson azt is megjegyezték, hogy ők a felperes érveit így értelmezték, e tény a tárgyaláson rögzítették. Az ECHA beadványai végeredményben tanúsítják, hogy állást foglalt a felperes által e tekintetben felhozott érvekről.
- 23 Emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 277. cikk alapján „az Unió intézményei, szervei vagy hivatalai által elfogadott általános hatállyal bíró jogi aktusokra vonatkozó jogvitában bármelyik fél élhet a 263. cikk második bekezdésében meghatározott eszközökkel annak érdekében, hogy az [uniós bíróság] előtt a szóban forgó jogi aktus alkalmazhatatlanságára hivatkozzon”.
- 24 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 277. cikk azon általános elv kifejeződése, amely valamennyi félnek biztosítja a jogot arra, hogy az őt közvetlenül és személyében érintő jogi aktus megsemmisítése érdekében vitassa a megtámadott jogi aktus jogalapjául szolgáló korábbi közösségi jogi aktusok érvényességét akkor, ha ez a fél az EUMSZ 263. cikk alapján nem volt jogosult ezen jogi aktusok elleni közvetlen kereset benyújtására, amelyek következményeit anélkül viseli, hogy megsemmisítésük kérelmezésére korábban jogosult lett volna (lásd: Sina Bank kontra Tanács ítélet, 2012. december 11., T-15/11, EU:T:2012:661, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 25 Az EUMSZ 277. cikkben foglalt jogellenességi kifogást tágran kell értelmezni, oly módon, hogy az kiterjed minden általános hatályú aktusra (Reinarz kontra Bizottság ítélet, 1993. október 26., T-6/92 és T-52/92, EU:T:1993:89, 56. pont). A jogellenességi kifogásnak ki kell terjednie azon aktusokra is, amelyek noha formálisan nem képezik a megtámadott határozat jogalapját, azzal közvetlen jogi kapcsolatban állnak (lásd ebben az értelemben: FNCBV és társai kontra Bizottság ítélet, 2006. december 13., T-217/03 és T-245/03, EU:T:2006:391, 250. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 26 A jelen ügyben az MB/D/29/2010 határozat általános hatályú aktus, mivel objektíven meghatározott helyzetekre alkalmazandó, valamint általánosan és absztrakt módon meghatározható személycsoporttal szemben fejt ki joghatásokat (lásd ebben az értelemben: Eurofer kontra Bizottság végzés, 2012. június 4., T-381/11, EU:T:2012:273, 29. pont); ebben a felek a tárgyaláson egyetértettek.
- 27 Egyébiránt az MB/D/29/2010 határozat közvetlen jogi kapcsolatban áll a megtámadott határozattal és a megtámadott számlával, mivel az az I. mellékletében a vállalkozás méretének függvényében határozza meg az alkalmazandó igazgatási díjat.

- 28 Végül semmi sem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy a felperes az EUMSZ 263. cikk alapján az MB/D/29/2010 határozattal szemben közvetlen keresetet benyújtására volt jogosult, amire a felek egyébiránt nem hivatkoztak.
- 29 Következésképpen a felperes a jelen jogvita keretében járulékos jelleggel vitathatja az MB/D/29/2010 határozat jogszerűségét.
- 30 A Törvényszék a második, az arányosság elvének megsértésén alapuló jogalap elsőként történő vizsgálatát tartja célszerűnek, mivel abban merül fel az MB/D/29/2010 határozattal szembeni jogellenességi kifogás.
- 31 A felperes úgy véli, hogy a 20 700 eurós igazgatási díj nem felel meg az ECHA által nyújtott szolgáltatásnak. E díj meghatározása tehát sérti az arányosság elvét. A tárgyaláson a felperes azt is előadta, hogy az arányosság elvének megsértését az ő helyzetére tekintettel kell megítélni, és hogy hatalmas különbség van az 1000, vagy akár 2000 eurós díj, és az igazgatási díjnak megfelelő több mint 20 000 euró között. Egyébiránt a felperes lényegében jelezte, hogy nem állt érdekében az, hogy hamis információkat adjon meg az ECHA-nak azért, hogy esetleg néhány száz euróval kevesebb legyen a díj összege.
- 32 Az ECHA – megállapítva, hogy a felperes szerint az MB/D/29/2010 határozat 2. cikkében és az I. táblázatában meghatározott igazgatási díj sérti az arányosság elvét – azt állítja, hogy az említett igazgatási díj célja a kis- és középvállalkozásokra vonatkozó nyilatkozatok ellenőrzésével felmerült költségek fedezése, azonban az nem kívánja meghaladni e költségeket. Egyébiránt a tárgyalás során az ECHA előadta, hogy a díj összege átlagosan 20 000 euró. Az igazgatási díjhoz viszonyított különbség tehát nem annyira jelentős. Az ECHA azt is kifejtette, hogy az igazgatási díjnak azzal a hatással kell járnia, hogy a valamely anyagot regisztráló vállalkozások pontos információkat adjanak meg. A vállalkozásokat az igazgatási díj összegén keresztül nem szabad hamis információk közlésére ösztönözni.
- 33 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az uniós jog általános elvei közé tartozó arányosság elve megköveteli, hogy az uniós jog valamely rendelkezése által alkalmazott eszközök alkalmasak legyenek az érintett szabályozással kitűzött célok megvalósítására, és ne menjenek túl az azok eléréséhez szükséges mértéken (Vodafone és társai ítélet, 2010. június 8., C-58/08, EU:C:2010:321, 51. pont). Egyébiránt amikor a megtámadott aktus kibocsátója széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik, csak a meghozott intézkedésnek az elérendő célhoz képesti nyilvánvalóan nem megfelelő jellege érintheti az ilyen intézkedés jogszerűségét (lásd: Usha Martin kontra Tanács és Bizottság ítélet, 2010. szeptember 9., T-119/06, EU:T:2010:369, 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 34 A jelen ügyben a 340/2008 rendelet (11) preambulumbekzdése értelmében „[h]amis információk benyújtását az [ECHA] által kivetett igazgatási díjjal és adott esetben a tagállamok által kivetett visszatartó erejű pénzbírsággal kell megakadályozni”. E preambulumbekzdésből kitűnik, hogy az igazgatási díj kiszabása a hamis információk vállalkozások általi benyújtásának megakadályozását célozza. Ugyanakkor szintén e preambulumbekzdésből kiderül, hogy az igazgatási díj nem lehet bírsággal egyenértékű.
- 35 A 340/2008 rendelet céljainak ilyen értelmezését megerősítik a MB/D/29/2010 határozat elfogadását előkészítő munkálatok. Így az ECHA igazgatótanácsa 2010. június 22-i és 23-i ülésére benyújtott határozattervezet indokolása szerint az igazgatási díj „nem bírság jellegű”. Ez utóbbi a tagállamok hatáskörébe tartozik, és „jelentősen magasabb lehet, mint a hamis információk benyújtásával elért pénzügyi előny”.

- 36 A fentiekre tekintettel, és anélkül, hogy a jelen jogvitában szükséges lenne annak megállapítása, hogy az ECHA átháríthatja-e az ellenőrzés teljes költségét kizárólag a méretüket tévesen megadó vállalkozásokra, vagy hogy az ECHA rendelkezett-e mérlegelési mozgástérrel az igazgatási díj meghatározásában, meg kell állapítani, hogy a felperesre kiszabott igazgatási díj összege a jelen ügyben nyilvánvalóan aránytalan a rendeletben kitűzött céllal.
- 37 Az iratokból ugyanis kitűnik, hogy – tekintettel az 10030369. sz., a felperesnek 2012. március 7-én megküldött kiegészítő számlára – a felperes által véglegesen fizetendő díj 1200 euró volt. E kiegészítő számlából az is kitűnik, hogy a felperes által a méretére vonatkozóan benyújtott téves nyilatkozat az ECHA-nak fizetendő díj címén 720 euró megfizetésének elkerülését tette volna lehetővé.
- 38 A felperesre kiszabott, az igazgatási díjnak megfelelő 20 700 eurós összeg tehát a jelen ügyben több mint 17-szer magasabb volt annál a díjnál, amelyet a felperesnek a szóban forgó anyag regisztrálása érdekében be kellett fizetnie. A kiszabott összeg a fent említett kiegészítő számlán szereplő összegnél, és így azon díjnál is több mint 28-szor magasabb volt, amely a felperes által benyújtott téves nyilatkozattal elkerülhető lett volna. Az igazgatási díj összege tehát a jelen ügyben – az MB/D/29/2010 határozat elfogadását előkészítő munkálatok keretében maga az ECHA által meghatározott szempontok szerint (lásd a fenti 35. pontot) – „jelentősen magasabb” volt, mint az a pénzügyi előny, amelyet a felperes a téves nyilatkozattal elérhetett volna.
- 39 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy a rendelet céljai nem teszik lehetővé a felperesre – az előzőleg megjelölt arányban – hátrányos gazdasági következmények igazolását. Az MB/D/29/2010 határozat, a felperesre alkalmazott módon és ilyen arányban, nyilvánvalóan túlmegy azon, mint ami az igazgatási díj alkalmazandó rendelet által kitűzött céljának eléréséhez szükséges, amely cél a hamis információk benyújtásának megakadályozására irányul anélkül ugyanakkor, hogy bírság jellegét öltené.
- 40 Az ECHA további érvei sem kérdőjelezik meg e következtetést.
- 41 A felperes sajátos helyzetének értékelése körében különösen hatástalan az, hogy a vállalkozás által a méretét illetően benyújtott téves nyilatkozat bizonyos esetekben annak elkerülését teszi lehetővé, hogy az adott helyzetben fizetendő díj összegénél jóval magasabb díjat kelljen fizetnie.
- 42 Egyébiránt, ami az ECHA által a beadványaiban és a tárgyaláson kifejtett azon érvet illeti, amely szerint lényegében teljes mértékben át kellett hárítania a szóban forgó ellenőrzés költségét, ez nem igazolhatja a felperesre kiszabott igazgatási díj nyilvánvalóan aránytalan összegét. Először is a jelen ügyben a felperesre kiszabott igazgatási díj összege ugyanis olyan sajátos módszerből ered, amelyet az ECHA választott az említett díj kiszámítására. Különösen az ECHA döntött úgy, hogy kizárólag a téves nyilatkozatot benyújtó vállalkozásokra – a tényleges méretüktől függően – terheli rá a vállalkozások szélesebb köre nyilatkozatainak ellenőrzésére fordított teljes költséget. Márpedig semmi nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy a jelen ügyben nem lett volna olyan megoldás, amely a felperes tekintetében tiszteletben tartotta volna az arányosság elvét, és lehetővé tette volna a rendelet céljainak elérését. Másodszor az ECHA érve ellentmond az MB/D/29/2010 határozat elfogadását előkészítő munkálatoknak (lásd a fenti 35. pontot), amelyek keretében kifejezték, hogy amennyiben az ECHA nem tár fel egyetlen hamis nyilatkozatot sem, az viseli az elvégzett ellenőrzés „teljes költségét”. Harmadszor meg kell ráadásul állapítani, hogy az 1907/2006 rendelet 96. cikkének (1) bekezdése értelmében az ECHA bevételeit nem csak a vállalkozások által befizetett díjak, hanem az Unió általános költségvetésébe felvett uniós támogatás (a Bizottság költségvetésére vonatkozó szakasz) és a tagállamok önkéntes pénzügyi hozzájárulásai is képezik.
- 43 A fenti megfontolások összességére tekintettel helyt kell adni a felperes által felhozott második jogalapnak annyiban, amennyiben az az MB/D/29/2010 határozattal szemben jogellenességi kifogást emel. Következésképpen az MB/D/29/2010 határozatot alkalmazhatatlanná kell nyilvánítani, és ezért

helyt kell adni a felperes kereseti kérelmeinek, továbbá ezen okból meg kell semmisíteni a megtámadott határozat és a megtámadott számlát, anélkül hogy a kereset egyéb jogalapjairól határozni kellene.

A költségekről

- 44 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján a Törvényszék a peresztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel az ECHA peresztes lett, a felperes kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.
- 45 Az eljárási szabályzat 87. cikke 4. §-a első bekezdésének alkalmazásában az eljárásba beavatkozó intézmények maguk viselik saját költségeiket. Következésképpen a Bizottság – amely az ECHA támogatása érdekében avatkozott be – saját maga viseli költségeit.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (hatodik tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) **A Törvényszék megsemmisíti az Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA) 2012. február 15-i SME(2012)1445 határozatát, és az ECHA által 2012. február 21-én kiállított 10030371. számú számlát.**
- 2) **A Törvényszék az ECHA-t kötelezi a saját költségei, valamint a Spraylat GmbH költségeinek viselésére.**
- 3) **Az Európai Bizottság maga viseli saját költségeit.**

Frimodt Nielsen

Dehousse

Collins

Kihirdetve Luxembourgban, a 2014. október 2-i nyilvános ülésen.

Aláírások